

інфраструктуру, підвищити рівень безпеки, гармонізувати регуляторну базу з глобальними стандартами. Цифрові технології є основою для забезпечення рівного доступу до фінансових можливостей.

Список використаних джерел

1. Світовий банк. (2021). Financial Inclusion, Digital Payments, and Resilience URL: <https://surl.li/taicem>
2. KPMG. (2024). The Future of Financial Inclusion: The Role of Technology. URL: <https://surl.li/fhydyg>
3. PwC. (2023). Global Fintech Report: Trends in Digital Banking URL: <https://www.pwc.com/>

Ходакевич С.І.,

к.е.н., доцент, професор кафедри банківської справи та страхування,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Єсаулова Д.Ю.,

студентка ОПП «Банківській бізнес», 4 курс,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

ВЗАЄМОДІЯ ФІНТЕХ-КОМПАНІЙ І ТРАДИЦІЙНИХ БАНКІВ: ТЕНДЕНЦІЇ, МОДЕЛІ ТА СТРАТЕГІЧНІ ВИКЛИКИ

Стрімкий розвиток цифрових технологій зумовив появу феномену фінтех-інновацій (FinTech), які докорінно змінюють сферу фінансових послуг. Фінтех-компанії запроваджують нові рішення – від мобільних банківських застосунків і безконтактних платежів до блокчейн-платформ – що кидають виклик традиційним банкам або спонукають їх до співпраці. Фінансові технології стають невід’ємною частиною сучасної банківської системи: вони підвищують зручність для клієнтів, знижують операційні витрати та стимулюють конкуренцію. Традиційні банки, у свою чергу, змушені адаптувати бізнес-моделі, впроваджувати інновації та переглядати стратегії розвитку, щоб зберегти конкурентоспроможність.

Фінтех-компанії кинули виклик традиційним банкам, пропонуючи інноваційні, дешевші й швидші сервіси. Фінтех-банківська взаємодія трансформувалась від конкуренції до кооперації в останні роки. Глобальні інвестиції у фінтех зросли до \$210 млрд у 2021 р., але залишились високими навіть після рецесії 2022 р., що засвідчує стійкий інтерес до індустрії. Необанки (Revolut, Monobank, N26) витісняють класичні банки з певних ніш. Сфери конкуренції: платежі (Stripe, PayPal), перекази (Wise), споживче кредитування (Klarna, Afterpay) [1]. Клієнти активно переходять до фінтехів через простоту UX, низькі тарифи, мобільні сервіси. На цьому фоні зростає модель «coopetition» — поєднання конкуренції та партнерства. Банки починають тісно співпрацювати з фінтехами для впровадження нових сервісів, прискорення цифровізації своїх послуг та зниження витрат. Основні моделі взаємодії (табл.1).

Таблиця 1 - Основні моделі взаємодії банків і фінтех [1,2,3,4]

Формат	Суть	Приклади
Конкуренція	Фінтех діє незалежно, відбирає клієнтів	Revolut, PayPal, Klarna
Партнерство	Спільна розробка чи надання послуг	Monobank + Universal Bank; Apple + Goldman Sachs
Спільні платформи	Створення нових продуктів	HSBC + Tradeshift, Citibank + Google Plex
Open Banking (API)	Відкритий доступ до банківських даних	PSD2, PrivatBank API
Інвестиції / M&A	Банки поглинають або фінансують фінтехи	JPMorgan (30+ поглинань), Visa + Tink

Варто зазначити, що прискореній цифровій трансформації класичних банків передували ряд факторів: COVID-19 прискорив перехід до онлайн-сервісів і співпраці з фінтехами; банки масово впроваджували чат-боти, еKYC, цифрові платежі; частка безготівкових операцій у 2020–2021 рр. зросла з 50% до 60% [6]. Свою роль також зіграла регуляторна політика центральних банків: регулювання (PSD2, Crowdfunding Regulation) створило умови для інтеграції фінтеху у класичний банкінг; зниження бар'єрів входу сприяло участі BigTech-компаній; створення Open Banking-інфраструктури, яка відкриває нові горизонти для фінтех-партнерств [7].

В результаті такої прискореної цифровізації можна сказати, що, по-перше - фінтех і банки вже не опоненти, а співтворці нової фінансової екосистеми; по-друге - у майбутньому банки і фінтех-компанії дедалі більше зливатимуться, формуючи відкриті цифрові екосистеми з BigTech і децентралізованими платформами; третє - банкам варто інвестувати в спільні проекти, розвивати API, створювати власні акселератори, фінтех-компаніям - масштабувати рішення через партнерство з банками, а регуляторам - підтримувати стандартизовану платформу для інтеграції банків і фінтехів.

Список використаних джерел

6. The Battle of Traditional Banks vs FinTechs. Storm2. URL: <https://storm2.com/resources/industry/digital-banking/the-battle-of-traditional-banks-vs-fintechs/>(date of access: 24.04.2025).

7. Pulse of Fintech. KPMG. URL: <https://kpmg.com/xx/en/what-we-do/industries/financial-services/pulse-of-fintech.html>(date of access: 24.04.2025).

8. Payments - Worldwide | Statista Market Forecast. Statista. URL: <https://www.statista.com/outlook/fmo/payments/worldwide?currency=USD>(date of access: 24.04.2025).

9. EY. *Top Fintech Trends 2023*. URL: https://www.ey.com/en_in/insights/technology/ey-tech-trends-chapter-eight-top-fintech-trends-in-2023 (дата звернення: 19.03.2025).

10. Маркевич К. Необанки VS традиційні банки: як необанки змінюють фінансову систему. Центр Разумкова. URL: <https://razumkov.org.ua/statti/neobanky-vs-tradytsiini-banky-iaak-neobanky-zminiuiut-finansovu-systemy> (дата звернення: 24.04.2025).

11. LinkedIn – Vivek Agrawal. *What lies ahead for bank and fintech partnerships?* 2023. URL: https://www.linkedin.com/posts/vivekagrawal_what-lies-ahead-for-bank-and-fintech-partnerships-activity-7159853120871714816-Ie0R (дата звернення: 24.04.2025).

12. EY-Parthenon. How banks can fix broken fintech partnership models. – EY Survey Brief, 14.03.2023. URL: <https://ey.com/.../how-banks-can-fix-broken-fintech-partnership-models> (дата звернення: 22.04.2025).

Чайковський Є.Я.,
аспірант кафедри фінансів імені С.І. Юрія,
Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль
Науковий керівник – д.е.н., професор,
професор кафедри фінансів імені С.І. Юрія Дзюблюк О.В.

РОЗВИТОК КРЕДИТУВАННЯ ЯК ЧИННИК ЗМІЦНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

В умовах війни та економічної нестабільності одним із ключових чинників економічного зростання та зміцнення фінансової безпеки України виступає активізація банківського кредитування корпоративного сектору. Це необхідно як для підтримання стабільності банківської системи, так і для забезпечення стратегічно важливих галузей економіки необхідними фінансовими ресурсами. Посилення кредитної підтримки бізнесу сприятиме не лише збереженню економічної стійкості, а й відновленню національної економіки, водночас посилюючи економічну безпеку держави в умовах воєнного стану.

Відновлення ефективного функціонування кредитного ринку в Україні має важливе стратегічне значення для посилення національної економіки, розвитку оборонно-промислового комплексу, а також для реалізації завдань повоєнної відбудови країни. Кредитування виступає основним механізмом забезпечення фінансування реального сектору економіки, підтримки підприємницької діяльності та впровадження інновацій. Поліпшення доступу до кредитних ресурсів сприятиме активізації бізнес-активності, залученню інвестицій, створенню нових робочих місць і формуванню умов для повернення українців з-за кордону.

Проблема активізації банківського кредитування реального сектору економіки набула особливої актуальності протягом останнього десятиліття – починаючи з фінансово-економічної кризи 2014–2015 років і до сьогодні. Зокрема, у нинішніх умовах повномасштабної воєнної агресії внутрішні фінансові ресурси підприємств, необхідні для відновлення виробничої